

— og for øvrigt ogsaa Sparekasserne, hvad jeg betragter som en Selvfølge — har været med, og jeg finder Anledning til at understrege det, da der tit har været gjort Indvendinger mod Bankernes hele Stilling.

For øvrigt skal jeg ikke i Øjeblikket opholde mig yderligere ved Lovforslaget, hvis hele Karakter jeg anser for at være af den Art, at dets videre Behandling naturlig maa finde Sted i et Udvalg, og der er saa meget mere Grund til i Dag at tale kort om det, som Sagen sikkert vil vinde ved at nyde hurtig Fremme. Jeg skal derfor ikke udtale mig med Hensyn til Enkeltheder, dog vil jeg sige til den foregaaende ærede Taler (Jacob Christensen) i Anledning af hans Bemærkning til det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) om den Garanti, § 1 byder med Hensyn til Arbejder, at de skal være særlig paakrævede, at jeg tror, at hans Fortolkning ikke er rigtig. § 1 maa sikkert forstaaes saaledes, at den udtaler sig om en Række Foranstaltninger, en Række forskellige parallelle Arbejder, der kan iværksættes, deriblandt nogle, som er særlig paakrævede, og andre, som tager Sigte paa at afhjælpe Arbejdsløshed. Skal der paa dette Punkt være en Kontrol, maa den ligge udenfor Loven; at lade den faa Udtryk i en Udtalelse i Betænkningen vilde maaske i og for sig være det naturligste. — Der har været Tale om, at disse Foranstaltninger skulde ledes af andre Institutioner end den i Lovforslaget foreslaaede midlertidige Laanekasse, men dette har dog vistnok nogen Vanskelighed, idet Overenskomsten med Bankerne og Sparekasserne netop gaar ud paa, at der oprettes en Laanekasse med det omtalte Formaal. Jeg tror derfor, man bliver nødt til at oprette et Særinstitut.

Med disse faa Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme. Jeg er enig med den ærede sidste Taler (Jacob Christensen) i, at det navnlig er Hastigheden, det gælder om i denne Sag.

Schovelin: Er der nogen Sag, som i fortrinlig Grad egner sig til Udvalgsbehandling og mindre til en principiel Behandling, saaledes som den bør finde Sted ved en Førstebehandling af Lovforslag, turde det vel være denne. Det vil ogsaa være af stor Vigtighed til Bedømmelse af Lovforslagets Betydning, til Bedømmelse af, hvorvidt det overhovedet vil være paa sin Plads og vil kunne gøre den tilsigtede Nytte at faa nøjagtig Rede paa, saaledes som man kan faa det i et

Udvalg, hvad det er for Arbejder, der skal sættes i Gang ved Hjælp af de Midler, som her ved en mild Tvang skaffes til Veje i den saakaldte midlertidige Laanekasse. Det er nemlig ingenlunde saa, at et hvilket som helst offentligt af Kommuner iværksat Arbejde er virksomt til at bekæmpe det Onde, man kalder Arbejdsløshed. Hvad det gælder om, er stadig at sætte saadanne Arbejder i Værk, hvorved der ikke tæres uforholdsmæssigt paa Samfundets flydende Kapital, altsaa paa den tilstedeværende Fond af saadanne Midler, som tjener til Underhold og personlig Brug, og adskillige kommunale Foretagender, ikke mindst Byggeforetagender, er jo af en hel modsat Beskaffenhed. Nu i dette Øjeblik at ville gaa til i stort Omfang at bygge f. Eks. Gasværker eller forbedre Elektricitetsværker, at opføre store Skoler o. s. v., i og for sig nyttige Samfundsforanstaltninger, vilde være meget skæbnsvangert, thi det er yderligere Fastgørelse af Kapital, og det, Samfundet i de økonomisk strenge Tider, vi lever i, trænger til, er netop kun at faa Kapital anbragt i saadanne Foretagender, der giver Pengene rask igen, og det gør i Almindelighed ikke kommunale Byggeforetagender, men det gør Erhvervsforetagender og privat Byggevirksomhed. Naar det i Motiverne hedder: „Da det maa befrygtes, at Standsning af privat Byggevirksomhed i den kommende Tid vil fremkalde megen Arbejdsløshed, har det været Regeringen magtpaaliggende at søge offentlige Arbejder fremmet saa meget som muligt“, er derfor denne Slutning af en tvivlsom logisk Beskaffenhed. Det rigtige vilde være at slutte, at naar man befrygter, at der vil indtræde Standsning i privat Byggevirksomhed, maatte det være Samfundets Sag at søge at blæse nyt Liv i den private Byggevirksomhed, thi den gaar dog ud paa at skaffe Folk Tag over Hovedet, altsaa en af de Ting, som netop hører med til Livets daglige Fornødenheder, men en Række Foretagender som dem, jeg før nævnedes: Opførelsen af store Skoler, nye Elektricitetsværker o. s. v., gør lige det modsatte, og det er altid farligt, naar der igen drages en Mængde Penge fra vore Pengeinstitutioner til den Slags Foretagender, i Stedet for at det rette under saadanne Forhold som de nuværende altid vil være at opmuntre Erhvervsvirksomheden, det vil sige den Virksomhed, som skaffer Kapitalen igen, som ikke tærer paa Fonden af de Midler, der tjener til Befolkningens